

Toimintakertomus 2022

Leader Kärki ry on kehittämissyhdystys, joka on toiminut maa- ja metsätalousministeriön valitsemana paikallisena Leader-ryhmänä vuodesta 1996 lähtien. Toimialueeseen kuuluu Imatran kaupunki sekä Ruokolahden, Rautjärven ja Parikkalan kunnat.

Toiminta-ajatus

”Paikallisten ihmisten aktivoiminen ja resurssien tarjoaminen elinolojen parantamiseksi - työtä ja toimeentuloa, hyvinvointia ja viihtyvyyttä!”

Noudatamme toiminnassamme Leader-periaatteita. Alueen asukkaista koostuva luottamushenkilöorganisaatio on laaja, käsittäen noin 60 henkilöä, kehittämissideat ovat paikallislähtöisiä ja käytännön toimijat alueen asukkaita. Toimintatapa kannustaa kokeiluihin ja totutut rajat ylittävään yhteistyöhön niin paikallisesti kuin alueiden välisesti ja kansainvälisestikin ja täydentää muuta alueella tehtävää kehittämistyötä.

Kehittämisen painopistealueet 2014-2020-2022

- Ihmiset ja asuminen: Ympäristö on viihtyisä ja virikkeellinen
- Ympäristö: Alueelle saadaan energiaomavarainen kylä
- Yhteisöt: Järjestö rakenne uudistuu ja lähidemokratia vahvistuu
- Yritykset: Alueelle syntyy uusia yritysverkostoja
- Paikalliskehittäminen: Paikallislähtöinen kehittämistoiminta vahvistuu

Hanketoiminta

Virtauksia ja Valintoja 2014-2020 -kehittämissstrategian toteutusaika jatkui vuosien 2021-2022 ajan. Viimeinen hanke sai rahoituspäätöksen 20.12.2022. Käynnissä olevien hankkeitten toteutusaika voi jatkua enintään 31.12.2024 saakka.

Hallituksen puoltolausunnon sekä ELY-keskuksen rahoituspäätöksen saaneet hankkeet v. 2022:

- Yleishyödylliset investointihankkeet: Rajantorppa – torpan uusiminen, Ulkoliikuntapaikat kuntoon, Liikuntakentän kunnostushanke, KKMKK kehittämishanke, Torikatos Uukuniemi, Korjon ampumarata-alueen harjoitteluolosuhteiden parantaminen, Tilojen peruskorjaus, Helisevän Erä ry - Lahtivaja, kylmiö ja kokoustilat, Saaren pumptrack-rata
- Yleishyödylliset kehittämishankkeet: Harrastus – kokopitkä dokumenttielokuva, Pelastetaan Kaukopään koulu, Yhes – Elinvoimaa Yhteistyöllä Etelä-Karjalaan
- Yrityshankkeet: Polttopuutoiminnan laajennus, Majoitusliiketoiminnan kehittäminen Imatran Varpasaaren, Sahatavaran valmistus

Em. hankkeisiin sidottiin Leader-tukea yhteensä 513257 euroa.

Hyvää yrittämisen ja elämisen ilmasto 2023-2027 -kehittämisstrategian toteuttaminen käynnistyy keväällä 2023 sen jälkeen, kun maa- ja metsätalousministeriö on saanut valmiiksi niihin liittyvän kansallisen lainsäädännön ja Ruokavirasto on toteuttanut lainsäädännön edellyttämät muutokset tietojärjestelmiin ja ohjeistukseen sekä kouluttanut ELY-keskukset ja Leader-ryhmät.

Kehittämistyön kolme keskeisintä tavoitetta 2014-2022

- Yhteistyön lisääntyminen. Tavoite: 75 % kaikista hallituksen käsittelemistä hankkeista on sellaisia, joissa tehdään yhteistyötä vähintään yhden uuden yhteistyökumppanin kanssa.
 - tavoite toteutui 74-prosenttisesti
- Yrityshankkeet: alueelle syntyy uutta yritystoimintaa ja olemassa olevat yritykset kehittävät toimintaansa. Tavoite: Leader-rahoituksen piiriin saadaan seitsemän yritystä / vuosi.
 - tavoite toteutui 198-prosenttisesti
- Leader-tuen alueellinen kattavuus: Hankkeille myönnetyt tukieurot kohdentuvat yhdistyksen toimialueelle kattavasti. Tavoite: toimialueen kaikkien kuntien suhdeluku on yli 80.
 - Parikkala 118, Rautjärvi 143, Ruokolahti 85 ja Imatra 83.

Yhdistyksen Virtauksia ja Valintoja -kehittämisstrategian kannalta kolme keskeisintä tavoitetta olivat yhteistyö, yrityshankkeet ja alueellinen kattavuus, joista tärkein on yhteistyö. Kehittämistyön tekeminen yhdessä uusien yhteistyökumppaneiden kanssa voi parhaimmillaan tuoda toimintaan innostusta, tehokkuutta ja aivan uusia oivalluksia. Aivan liian usein kehittämistyöllä pyritään piristämään jo hiipuvaa toimintaa uskaltamatta lähteä reilusti etsimään muutosta tilanteeseen. Aidon, uutta luovan yhteistyön tekeminen on kuitenkin usein vaikeaa. Ohjelmakauden aikana yhteistyön tavoite toteutuikin vain 74-prosenttisesti.

Yritykset hakivat heti ohjelmakauden alusta lähtien paljon edellistä kautta aktiivisemmin rahoitusta erityisesti investointeihin. Tavoitteeksi asetettu ”hallitus käsittelee seitsemän yrityshanketta per vuosi” ylittyi ensivuosisilta lähtien niin, että lopulta tavoite toteutui 198 %-prosenttisesti.

Leader Kärki ry:n toimialueeseen kuuluu kaupungin läheistä maaseutua sekä hyvin harvaan asuttua aluetta, jonka vuoksi on tärkeää, että tukieuroja kohdentuu koko alueelle. Asukaslukuun ja tukieuroihin perustuva suhdeluku kertoo, miten kunkin kunnan alueella on osattu hyödyntää Leader-hankerahoitusta. Tavoitteena on, että ohjelmakauden päätyttyä kaikkien toimialueen kuntien suhdeluku on yli 80. Lopputulos osoittaa, että olemme saavuttaneet tämän tavoitteen.

Toimintavuosi 2022

Toimintavuonna 2022 käsiteltiin hankehakemuksia täydellä teholla vuoden loppuun saakka ja samanaikaisesti valmistauduttiin tulevaan EU:n rahoituskauteen laatimalla uusi paikallislähtöinen kehittämisstrategia vuosille 2023-2027.

Elokuussa 2022 vietettiin suurta paikalliskehittäjien juhlaa Holiday Club Saimaan alueella, kun koko Suomen Leader-väki kokoontui ensimmäisiin yhteisiin TYKY-päiviin ja heti perään valtakunnan kylätoimijat viettivät yhteistä kyläjuhlaa Lokaalia. Leader Kärki ry osallistui kummankin tapahtuman järjestelyihin.

Työntekijät olivat edelleen pääosin etätyössä ja vuoden aikana etsittiinkin jo pienempiä toimistotiloja. Työntekijöiden keskinäistä yhteydenpitoa hoidettiin mm. viikoittaisilla toimistopalavereilla. Marraskuussa 2022 työntekijät osalomautettiin (50%) toimintarahan vähäisyyden vuoksi.

Etelä-Karjalan Kärki

Hanketyön koordinaattori Noora Harju vastasi hanketoimijoiden aktivoinnista, hankeneuvonnasta ja hankehakemusten valmistelusta hallituksen kokoukseen. Hankeprosessiin sisältyy kehittämisseskustelu, jonka sektoriryhmä käy hankkeen toteuttajan kanssa ennen hallituksen käsittelyä. Noora vastasi sektoriryhmien kokouksien järjestelyistä ja toimi ryhmien sihteerinä. Em. tehtävistä aiheutuneet kustannukset katettiin toimintarahalla.

Noora oli lisäksi Kärki-Leaderin hankevastaava Leader Sepran hallinnoimassa kansainvälisessä hankkeessa Seic2. Toimintavuoden aikana hankkeessa tehtiin tutustumismatka Latviaan, jolle osallistui Nooran lisäksi kaksi yrittäjää yhdistyksen toimialueelta. Lisäksi järjestettiin Leader Länsi-Saimaan alueelle suuntautunut opintomatka virolaisille yhteistyökumppaneille. Hankkeen toteutukseen haettiin ja saatiin jatkoaikaa 30.6.2023 saakka.

Kehittämistyön koordinaattori Riina Nokelainen toteutti yhdistyksen omia hankkeita ja toimi Nuorisoryhmän sihteerinä. Lisäksi Riina osallistui Nuoriso-Leader –toiminnan kehittämiseen myös valtakunnallisen koordinaatioryhmän jäsenenä.

Nuorisoryhmä kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa osana toimintarahalla tehtävää aktivointityötä. Nuorisoryhmä mm. käynnisti nuorille suunnatun Kipinärahan haun ja käsitteli ensimmäiset Kipinähakemukset keväällä 2022. Riina teki toimintavuonna nuorisotyötä kahdessa muussakin hankkeessa: Kyläenergiaa -hankkeessa nuoria tutustutettiin hanke- ja kylätoimintaan ja Nuorilla on asiaa –hankkeessa heitä aktivoitiin tuomaan esiin mielipiteitä omasta kotikunnasta.

Nuorilla on asiaa –hankkeessa kuvattiin videoita, joilla nuoret kertoivat kotikuntansa historiasta, nykypäivästä ja tulevaisuudesta. Neljännessä videossa nuoret lähettivät terveisiä kunnan päättäjille. Toimintavuoden aikana valmistui Rautjärven, Ruokolahden sekä Imatran videot, jotka löytyvät yhdistyksen YouTube-kanavalta. Syksyllä 2022 haettiin hankkeen sisältöön muutosta ja samalla toteutusaikaa jatkettiin 31.12.2023 saakka.

Vuonna 2017 käynnistyneen Kyläenergiaa -hankkeen viimeisiin toimenpiteisiin palkattiin lisäresurssiksi Tea Usvasuo. Hankkeen teemoja esiteltiin kesän ja syksyn aikana lukuisissa yleisötaapahtumissa ja kyläläisiä innostettiin mm. haittakasvien poistoon ja biohiiletykseen. Ryhmä nuoria osallistui Youth Camp -leirille ja hankkeessa järjestettiin kaksi tutustumisretkeä: Päiväretki Puumalaan ja Kyläverkkoretki Pohjois-Kymenlaaksoon. Hanke päättyi 30.9.2022.

Leader-kehukset –investointihankkeessa pystytettiin viimeinen suuri maisemakehys infotauluineen Vuoksen varrelle Itä-Siitolan kylään. Pienet kehukset löysivät paikkansa Tokkarinrannasta Uukuniemeltä, Simpeleen Tehtaanpuistosta sekä Äitsaaresta läheltä Suikkalan lavaa. Hanke päättyi 30.11.2022.

Leader-kehukset -kehittämishankkeessa tuotettiin kehysreitistöstä esitteitä sekä sisältöjä reitistön nettisivustolle (leaderkehys.fi) kieliversioineen. Lisäksi virolaisessa National Geographic-julkaisussa oli laaja artikkeli Sepran ja Kärki-Leaderin kehysreitistöstä. Hankkeen päätteeksi järjestettiin tutustumismatka Irlantiin. Matkalle osallistui yhdistyksen toimialueelta Riinan lisäksi hallituksen jäsen ja yksi matkailuyrittäjä. Hanke päättyi 31.12.2022.

Aluekehittäjä/projektipäällikkö. Uutta kehittämisstrategiaa työstettiin tammi-toukokuussa Valmisteluhankkeessa, jonka vetäjäksi palkattiin Tea Usvasuo. Valmis strategia ”Hyvää yrittämisen ja elämisen ilmasto” jätettiin toisen vaiheen hakemuksena Leader-ryhmäksi maa- ja metsätalousministeriöön 22.6.2022.

Tean työsuhte jatkuu Kyläenergiaa -hankkeen tehtävissä kesä-syyskuun ajan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Etelä-Karjalan Kärki

Toiminnanjohtaja Riitta Bagge vastasi yhdistyksen hallinnosta, joka sisältää henkilöstö- ja taloushallinnon lisäksi mm. johtoryhmän, hallituksen ja vuosikokousten asioiden valmistelun sekä yhdistyksen hakemus- ja maksatusasiat. Toiminnanjohtaja seurasi Virtauksia ja Valintoja - strategian toteutumista ja vastasi uuden strategian laatimisprosessista. Toiminnanjohtajan työpanos on pääosin toimintarahatyötä.

Kaikki työntekijät osallistuvat omien vastuualueidensa lisäksi aktivointi-, asiakaspalvelu- ja neuvontatehtäviin.

Kokoukset

Hallitus piti toimintavuoden aikana 10 kokousta ja käsitteli 157 asiaa. Hallituksen jäsenten kokouksiin osallistumisaktiivisuus oli 84 %.

Johtoryhmä kokoontui viisi kertaa. Yritysryhmän kokouksia oli neljä ja Viihtyvyyssryhmän viisi. Nuorisoryhmä kokoontui kuusi kertaa.

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin Koitsan Pito ja Palvelun tiloissa Parikkalassa 28.4. Kokouksessa oli edustettuna 20 yhdistyksen jäsentä. Syyskokous pidettiin Imatran Moottorikerhon kahvila- ja huoltorakennuksessa Imatralla 30.11. Läsnä oli 11 jäsentä.

Kumppanuudet

Yhteistyö Kaakkois-Suomen Leader-ryhmien kanssa on tiivistä ja jatkuvaa.

Etäyhteyksillä käytävät kokoukset ovat laajentaneet yhdistyksen kumppanuusverkostoa merkittävästi. Kumppanuuskeskusteluja käydään säännöllisesti enimmäkseen yhdessä Leader Länsi-Saimaa ry:n kanssa erilaisissa kokoonpanoissa: keskusteluihin osallistuvat esim. Etelä-Karjalassa vaikuttavat maa- ja metsätaloussektorin toimijat ja oppilaitosten edustajat. Keskusteluja on käyty myös oman alueen nuorison kanssa työskentelevien henkilöiden sekä elinkeinotoimijoiden kanssa. Lisäksi maakunnallinen Y-tiimi kokoontuu edelleen virtuaalisesti kerran kuukaudessa.

Toiminnanjohtaja osallistui toimintavuonna Itä-Suomen kalatalousryhmän toimintaan kalajaoston varapuheenjohtajana.

Viestintä

Vuonna 2022 kasvatettiin yhdistyksen sosiaalisen median kanavien seuraajien määrää 969:sta 1227:ään. Tavoitteena on lisätä Leader-toiminnan tunnettavuutta ja aktivoida uusia hanketoimijoita.

Nettisivut uudistettiin vuoden 2022 aikana. Verkkovierailuja oli vuoden aikana yhteensä 38229.

Jäsenasiat

Yhdistyksellä oli 31.12.2022 177 jäsentä: 145 henkilöjäsentä, 28 yhdistys/yritysjäsentä ja neljä kuntajäsentä. Jäsenistöä kutsuttiin uuden rahoituskauden suunnittelutilaisuuksiin mm. kaksi kertaa vuodessa lähetetyllä jäsenkirjeellä.

Talous

Yhdistyksen tilinpäätös osoittaa 31.12.2022 alijäämää 1908,47 euroa. Yhdistyksen oma pääoma on 23 738,06 euroa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus